

verschenen in nieuwsbrief Loonzaken, mei 2008 (ongeredigeerde versie)

Kritiek op nieuw indexatielabel

Na een lange aanloopperiode is er eindelijk een indexatielabel. Door pensioenpartijen en het Ministerie van Sociale Zaken is er een ontwerp gemaakt. Het label wordt per 1 juli 2008 ingevoerd. Ondertussen is het label niet onbesproken. Het zou te onduidelijk zijn en te weinig inzicht geven in de feitelijke pensioen kwaliteit.

door: Gabor Mooij

De vormgeving van het nieuwe indexatielabel bestaat uit twee plaatjes met bootjes in hoger of lager water. Het bootje aan de linkerkant geeft aan hoe een pensioenfonds jaarlijks de pensioen verhoogt. Uit het rechterplaatje kan je opmaken wat er met het pensioen gebeurt als het economisch tegenzit. Hoe lager het bootje ligt en hoe wilder de golven hoe slechter de ontwikkeling van iemands pensioen. Tussen de twee plaatsje in staat een smalle kolom met daarin de stijging van de prijzen. Met dit label moet de gemiddelde deelnemer snel kunnen zien hoe waardeverast zijn of haar pensioen is.

Niet indrukwekkend

Minister Donner van Sociale Zaken heeft het nieuwe label op 14 april in een brief aan de Kamer gepresenteerd. In de brief staat dat slechts 16% van de lager opgeleiden het label begrijpt tegen ook maar 40% van de hoger opgeleiden. Dat zijn geen indrukwekkende percentages. Het wekt de vraag op of het indexatielabel zijn doel: het inzichtelijker maken van de kwaliteit van iemands pensioenregeling, wel dient. Ook kan je je afvragen hoe het komt dat het label nog zo onbegrijpelijk is, terwijl er zoveel energie is gestoken in het ontwikkelen ervan.

Twijfels

De pensioenwereld is ook aan het twijfelen geslagen. "Wij zijn vóór een indexatielabel en ik ga ervan uit dat dat er ook gaat komen. Maar ik sta open voor alternatieven die beter begrepen en die breder gedragen worden", zegt Leny van der Heiden, plaatsvervangend directeur van de Vereniging Bedrijfstakpensioenfonds, in het Financieele Dagblad. Frans Prins, directeur van de Stichting Ondernemingspensioenfonds, zegt in het hetzelfde artikel: "Dit label gaat te eenzijdig over indexatie. Je kunt een goede indexatie hebben, maar een slechte regeling en omgekeerd." Hun reactie is opvallend omdat de pensioenkoopels samen met de toezichhouders zowel de pensioenexperts als de communicatiedeskundigen aanwezig die het label moesten ontwikkelen.

Pensioenlabel

Ook pensioenadviseur Watson Wyatt is niet enthousiast over het indexatielabel. Volgens Watson Wyatt geeft het indexatielabel onvoldoende informatie over het te verwachten pensioeninkomen. Ten eerste omdat bij de invulling van het label mogelijk uitgegaan wordt van 'zwevende grenzen'. Hierbij valt bijvoorbeeld de beste 20% van de markt in de hoogste indexatiecategorie en hoort de laagste 20% van de markt bij de laagste categorie. Bij economische voorspoed zullen volgens Watson Wyatt de pensioenfonds uit de hoogste categorie wellicht een volledige loonindexatie toepassen. Bij economische tegenwind indexeren volgens het adviesbureau ook de best presterende pensioenfonds vaak niet volledig. De deelnemer krijgt dus, zo vindt Watson, geen helder beeld van wat nou echt goede of slechte indexatiekwaliteit is.

Ten tweede zegt het indexatielabel volgens Watson Wyatt niets over het uiteindelijke pensioen, terwijl een deelnemer dat wel kan denken. Wil de deelnemer iets weten over zijn uiteindelijke pensioen dan zal hij de informatie van het uniforme pensioenoverzicht (UPO) en het indexatielabel moeten combineren. Watson Wyatt stelt dat het best kan zijn dat de nieuwe pensioenregeling van een werknemer die van baan wisselt een slechtere indexatie heeft dan de oude en toch tot een hoger pensioen leidt (bijvoorbeeld vanwege meer premiebetaling door de werkgever).

Het alternatief van Watson Wyatt is een pensioenlabel, dat gebaseerd is op de totale waarde van alle pensioenuitkeringen (ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en eventueel arbeidsongeschiktheidspensioen) waar de werknemer recht op heeft. Dit label houdt ook rekening met een volledige of niet-volledige indexatie. Een pensioenlabel heeft volgens Watson alleen zin als het rekening houdt met alle verwachtingen en risico's. De uitkomsten hiervan moeten worden vergeleken met het minimale en het maximale pensioenpakket dat op de pensioenmarkt beschikbaar is.

Het nieuwe indexatielabel:

